

„ოსების გენოციდის“ პროპაგანდა და რუსეთის სახელმწიფო ინტერესების განმაპირობებელი ფაქტორები

შოთა ვადაჭკორია
სტუ-ს პროფესორი

ანოტაცია

დოკუმენტურ მასალაზე დაყრდნობით ნაშრომში დასაბუთებულია: 1) მ.გორბაჩოვისეული „გარეკმის“ პოლიტიკური კურსი და ა.სახაროვისეული „ახალი კონსტიტუციის პროექტი“, საბჭოთა იმპერიის კონფედერაციული ფორმით შენარჩუნებას და სამართლებრივად დაკანონებას ისახავდა მიზნად. საქართველოს მიმართ, „პატარა იმპერიის“ ა.სახაროვის „ჰიპოთეზა“ და შესაბამისი იდეოლოგიური პროპაგანდა, ორ ძირითად მიზანს ემსახურებოდა: ა) საერთაშორისო არენაზე საქართველოს, როგორც „პატარა იმპერიის“ დისკრედიტაციას და პოლიტიკურად მისი „დემონტაჟის“ აუცილებლობას; ბ) აფხაზურ - ოსური სეპარატიზმის გააქტიურების გამართლებას; 2) ამ მიართულებით შემზადებული იდეოლოგიური ბაზა დაედო საფუძვლად, ოსი სეპარატისტებისგან შექმნილ ცილისმწამებლურ „საკანონმდებლო აქტებს“. მხედველობაში გვაქვს: ა) „რეპრესირებულ ხალხთა რეაბილიტაციისა და 1920 წელს სამხრეთის ოსების გენოციდის შესახებ“, „სამხრეთ ოსეთის“ პარლამენტის მიერ 1990 წელს მიღებული დადგენილება; ბ) „სამხრეთ ოსეთის“ პარლამენტის 2006 წლის ოქტომბრის დადგენილება, 1918 - 1920 წლებში ოსი ხალხის „გენოციდთან“ მიმართებაში; გ) ამ „დოკუმენტებზე“ დაყრდნობით მომზადდა, ქართველებისგან 1920 წელს „ოსების გენოციდთან“ მიმართებაში ვ.პუტინის 1019 წლის 9 ივლისის ბრალდებითი ხასიათის განცხადება. „ოსების გენოციდის“ შესახებ რუსული საინფორმაციო საშუალებების მიერ საქართველოს წინააღმდეგ გაწეული ფართომასშტაბიანი პროპაგანდა, ჰიბრიდული ომის ერთ - ერთ სახეობას წარმოადგენდა და ქართველი ერის იდეოლოგიურად ლაფში ამოსვრაზე იყო გათვლილი; 3) საერთაშორისო ორგანიზაციების მიერ მიღებულ რეზოლუციებში მოტანილი ტერმინების: გენოციდის, ადამიანურობის წინააღმდეგ ჩადენილი დანაშაულის, ეთნიკური წმენდისა და წამების დეფინიციებში არსებული მოთხოვნები სრულად შეესატყვისება ოსებისგან 1918 - 1925, 1991 - 1992, 2008 და შემდეგ წლებში შიდა ქართლში მცხოვრები ქართველების წინააღმდეგ ჩადენილ დანაშაულებრივ ქმედებებს, რომლის უტყუარობა საარქივო დოკუმენტებით დასტურდება.

საკვანძო სიტყვები: ოსი ხალხის გენოციდი, პროპაგანდა, რუსეთის ინტერესები.

PROPAGANDA FOR “OSSETIAN PEOPLE’S GENOCIDE” AND FACTORS SHAPING THE INTERESTS OF THE RUSSIAN STATE

Shota Vadachkoria
Professor of GTU

ANNOTATION

The article substantiates the following points using documentary material and relevant scientific literature: 1) political course of M. Gorbachev’s “Perestroika” and A. the Sakharov’s constitutional draft was aimed at preserving and legally legitimizing the Soviet empire as a confederation. With regard to Georgia, Sakharov’s “hypothesis” of a “small empire” and the associated ideological propaganda served two main purposes: (a) Discrediting Georgia as a “small empire” on an international scale and its necessary political “demolition”; Justification for reactivating Abkhazia - Ossetia separatism 2) The ideological foundation developed for this purpose laid the groundwork for slanderous “legislative acts” created by Ossetian separatists, such as a) “The law on the rehabilitation of repressed peoples and the Ossetian people’s genocide in 1920”, a resolution passed by the Parliament of “South Ossetia” in 1990; b) A resolution of the Parliament of “South Ossetia” of October 2006 on the “Ossetian people’s genocide in 1918 - 1920”; c) Based on these “documents”, Putin issued a denunciatory statement by on 9 July 2019 was developed on the “Ossetian people’s genocide” by the Georgians in 1920. Large - scale propaganda against Georgia by Russian media in connection with the “Ossetian people’s genocide” was a type of hybrid warfare and was aimed at the ideological defamation of the Georgian nation; 3) Requirements in the definitions of terms: genocide, crime against humanity, ethnic cleansing and torture, contained in the resolutions adopted by international organizations, fully correspond to the criminal acts committed by Ossetians against Georgians living in the Tskhinvali region of Shida Kartli in 1918 - 1925, 1991 - 1992, 2008 and following years, the authenticity of which is confirmed by archival documents.

Keywords: Ossetian people’s genocide, propaganda, interests of Russia.

XX საუკუნის 90 - იანი წლები, საქართველოს პოლიტიკური ისტორიის უმძიმესი პერიოდია. მხედველობაში გვაქვს ქვეყანაში ეროვნულ - განმათავისუფლებელი მოძრაობის გაღრმავების საფუძვრელზე, საბჭოთა იმპერიის შემადგენლობიდან საქართველოს გამოყვანის საფეხურებრივი მცდელობები. ხაზგასმით შეიძლება ითქვას, რომ ქართველთა ამ მიზანსწრაფვას, მ.გორბაჩოვის ხელისუფლება, პირველ ეტაპზე იდეოლოგიური საპროპაგანდო საშუალებებით დაუპირისპირდა. ამ შემთხვევაში, ცნობილი მეცნიერის, ადამიანის უფლებებისა და მშვიდობის დაცვის საკითხში განეული დამსახურებისთვის ნობელის პრემიის ლაურიატის ანდრეი სახაროვის ავტორიტეტი იქნა გამოყენებული. იმავე ა.სახაროვის ინიციატივით შემუშავებული “ახალი კონსტიტუცია”, “გარდაქმნისა” და განახლებული საკანონმდებლო ბაზის საფუძველზე, საბჭოთა იმპერიის შენარჩუნებას ითვალისწინებდა. ამ დოკუმენტის მთავარ მიზანს, რუსეთის ქოლგის ქვეშ საბჭოთა რესპუბლიკების მოქცევა და კონფედერაციის ნიღბით მისი დაქვემდებარება წარმოადგენდა. ა.სახაროვისეულ ამ ახალ იდეაში ჩადებული სინამდვილის არგამჟღავნებისა და საერთაშორისო ასპარეზზე იდეოლოგიურად მომგებიანი იმიჯის დასამკვიდრებლად, იგივე ა.სახაროვი იმპერიის დემონტაჟის ფართო აპელირებას ახდენდა. ამ ფონზე განიხილა საქართველოს პოლიტიკური ისტორიის იმ ეტაპზე არსებული რეალობა. ამის დასადასტურებლად, 1989 წელს ჟურნალ “ოგონიოკის” (№ 31) კორესპოდენტისადმი მიცემული ინტერვიუ გამოდგება. კორესპოდენტის ერთ - ერთ შეკითხვაზე მან ხაზგასმით განაცხადა: “მე ვიძლევი კონფედერაციის წინადადებას. ყველა რესპუბლიკას - მოკავშირესა და ავტონომიურსაც, ავტონომიურ ოლქებს, ნაციონალურ ოკრუგებს უნდა მიეცეს თანაბარუფლებიანობა ამჟამინდელი ტერიტორიული საზღვრების შენარჩუნებით. ყველა მათგანმა უნდა მიიღოს დამოუკიდებლობის მაქსიმალური ხარისხი. მათი სუვერენიტეტი მინიმალურად უნდა იქნეს შეზღუდული ერთობლივი თავდაცვისა და საგარეო პოლიტიკის, ტრანსპორტის, კავშირგაბმულობის საკითხებით... დანარჩენში ისინი უნდა იყვნენ დამოუკიდებელნი და ასე უნდა მოაწერონ ხელი ახალ სამოკავშირეო ხელშეკრულებას...

უნდა დავიწყოთ იმპერიული სტრუქტურების სრული დემონტაჟით. მხოლოდ ასე შეიძლება ნაციონალური პრობლემის გადაჭრა მცირე იმპერიებში, როგორებადაც არსებითად გვევლინებიან რესპუბლიკები - მაგალითად, საქართველო, რომლის შემადგენლობაშიაც მოქცეული არიან აფხაზეთი, ოსეთი და სხვა ეროვნული წარმონაქმნები. თუკი საქართველოთი დავიწყებთ და რსფსრ - ში იგივეს არ გავაკეთებთ, წარმოიქმნება დიდი სირთულეები, ხოლო თუკი კონფედერაციად გადაკეთება მოხდება, მთელ უზარმაზარ ქვეყანაში, საქმე გაიოლდება.” ამ ამონაწერიდან კარგად ჩანს, რომ საბ-

ჭოთა იმპერიის “გარდაქმნის” მოდელისა და კონფედერაციის იდეის შემქმნელი ა.სახაროვი იყო. ამ ფონზე, საქართველო მის მიერ პატარა იმპერიად იქნა გამოცხადებული.

ა.სახაროვის მხრიდან გაკეთებულ ამ შეურაცმყოფელ ზედწოდებას, მართალია ქართული მხარე უმკაცრესი კრიტიკით გამოეხმაურა, მაგრამ, საქართველოსთან მიმართებაში “პატარა იმპერიის” ცნებამ მაღალ დონეზე იმუშავა და იგი ანტიქართული იდეოლოგიის პროპაგანდის განსაკუთრებული საყრდენი საფეხური გახდა. “პატარა იმპერიის” ტერმინოლოგია, ოსური სეპარატისტული ორგანიზაციის “ადამონ ნიხასის” წარმომადგენლებმა, ოსურ მოსახლეობაში ანტიქართული ფსიქოზის შესაქმნელად და საქართველოს ტერიტორიული მთლიანობის დასარღვევად შესანიშნავად გამოიყენა.

ქართველთა ა.სახაროვისეულმა “ნათლობამ”, საერთაშორისო არენაზე ქართველი ერის დისკრედიტაციისათვის წარმატებულად იმუშავა. როცა “პატარა იმპერიის” საკითხს ყავლი გაუვიდა, ოსმა სეპარატისტებმა მოქმედების ახალ ტაქტიკას მიმართა. ამ მხრივ ყურადღებას, ცხინვალის რეგიონის საქართველოს იურისდიქციიდან გასვლის პროცესის დაწყების “გამართლების დასაბუთების” მცდელობის საფეხურის შემზადების ფაქტები იქცევს. ქართველებთან თანაცხოვრების შეუძლებლობის აფიშირებით, მათ მიზანს, საერთაშორისო საზოგადოების მხარდაჭერის მოპოვება და ოსების ფიზიკურად გადარჩენის ერთადერთ იმედად, რუსეთის გამოცხადება წარმოადგენდა.

დასახული მიზნის აღსრულების პირველი მოსამზადებელი “სამართლებრივი” ნაბიჯი 1990 წლის შემოდგომაზე იქნა მათი მხრიდან გადადგმული. მხედველობაში გვაქვს “სამხრეთ ოსეთის” საოლქო საბჭოს სახალხო დეპუტატთა სესიის მიერ მიღებული დადგენილება “რეპრესირებულ ხალხთა რეაბილიტაციისა და 1920 წელს სამხრეთ ოსეთის ოსების გენოციდის შესახებ.” მართალია, იმ ეტაპზე ამ დოკუმენტის შექმნას ქართველ ისტორიკოსთა და პოლიტიკოსთა მხრიდან განსაკუთრებული რეაგირება არ მოჰყოლია, მაგრამ, იგი რუსეთის ხელისუფლების მაღალჩინოსნებმა და ოსმა სეპარატისტებმა, ქართველთა მიმართ ბრალდების - “ოსების გენოციდის” გასაფართოებლად გამოიყენეს. ამ შემთხვევაში ყურადღებას იქცევს: ა) ოსებისადმი 1920 წელს ქართველების მხრიდან განხორციელებული “სადამსჯელო ძალმომრეობითი” ოპერაციის შესახებ, რუსეთის პრეზიდენტის ვლადიმერ პუტინის მიერ 2006 წელს გაკეთებული განცხადება და ბ) “სამხრეთ ოსეთის” პარლამენტის მიერ 2006 წლის ოქტომბერში მიღებული დეკლარაცია: “1918 - 1920 წლებში ოსი ხალხის გენოციდის შესახებ.” ამ “საკანონმდებლო” აქტით ნახალისებულმა ოსმა სეპარატისტებმა, 2018 წლის ივლისში, ქართველებისგან 1920 წელს ოსების მიმართ თითქოს განხორციელებული “გენოციდიდან” 98 წლისთავი

აღნიშნა. ამასთან დაკავშირებით, ცხინვალში გამოცემულმა გაზეთმა “რესპუბლიკამ”. (Республика, 2 июня 2018 год, № 41 - 42. ст. 6 - 13.) რამდენიმე საგაზეთო პუბლიკაცია გამოაქვეყნა. აქედან ორი მათგანი ხ.კოცტის ეკუთვნის (1. «Размышления в преддверии годовщины геноцида осетонского народа»; 2. «Кровавое лето 1920 года. Страницы истории». Коцты Х. Стр. 6 - 9) . ეს პუბლიკაციები მხოლოდ ოსების 1918, 1919, 1920 წლების ცნობილი აჯანყებების მონაწილე კონკრეტული პიროვნებების მოგონებში არსებულ ფაქტებზე და მოსაზრებებზეა დაფუძნებული. დანარჩენი ორი პუბლიკაცია, იმავე აჯანყებების მონაწილეთა მოგონებებიდან (ვახავეი, ვ.გაზავეი, მ.ხასიევი, ნ.გაგლოვეი, ი.ჯიოვეი, მ.სანაკოვეი) ციტატების სახით მოტანილ ამონარიდებს წარმოადგენს. ხაზგასმით უნდა ითქვას, რომ აღნიშნული პიროვნებების მოგონებები, საბჭოთა ხელისუფლების პერიოდში დაინერა და არსებული სისტემის იდეოლოგიურ მოთხოვნებს შეესატყვისება. რაც შეეხება ხ.კოცტის ზემოაღნიშნულ სტატიებს, მან ტრადიცია არ დაარღვია და სიტყვა - სიტყვით გაიმეორა ლ.ჯიოვეის მიერ 2011 წელს იმავე გაზეთში დაბეჭდილ პუბლიკაციაში - «Исполнился 91 год со дня первого геноцида осетинского народа» გატარებული სიყალბე - ქართველებისგან 1918 - 1920 წლებში “ოსების გენოციდის” შესახებ. ანალოგიური თვალსაზრისია გამოთქმული ა.ჯიოტისა და ს.ოსტაევის საგაზეთო პუბლიკაციებში. ზემოაღნიშნულ საკითხებთან მიმართებაში, მათი მოსაზრებები, ოსური ინტელიგენციისა და პოლიტიკური წრეების წარმომადგენლებს, შეუვალ ჭეშმარიტებად მიაჩნიათ. ამის დადასტურებას, “სამხრეთ ოსეთის” ხელისუფლების მესვეურთა მხრიდან, ქართველებისგან 1920 წელს მოწყობილი “ოსების გენოციდის” 100 წლის აღსანიშნავად მზადების ფაქტი წარმოადგენს. ამის შესახებ ცხინვალში გამოცემულმა გაზეთმა “რესპუბლიკამ” (14. 01. 2019 წ.) საგანგებო სტატია დაბეჭდა სათაურით: «До 100 - летия геноцида осетинского народа осталось всего полтора года.» ოსი ისტორიკოსებისა და პოლიტიკური მოღვაწეების მხრიდან ქართველებისადმი ნაყენებული ეს უმძიმესი ბრალდება, განსაკუთრებულად მტკივნეული საკითხია და ჭეშმარიტების დადგენის მიზნით, მისი შესწავლა, პოლიტიზირების გარეშე, წმინდა მეცნიერულ ჭრილში უნდა იქნას გადატანილი. პრობლემისადმი ამ კუთხით მიდგომა და დოკუმენტურ მასალებზე დაყრდნობით, მკითხველისადმი დასაბუთებული ფორმით სიმართლის მიწოდება, ორივე ერის საღად მოაზროვნე ინტელიგენციის ინტერესებში უნდა შედიოდეს. დასახული ამოცანის გადაწყვეტის მიზნით, პასუხი უნდა გაეცეს კითხვებს: 1) რა სახის პოლიტიკურ პროცესებს ჰქონდა ადგილი საქართველოში 1918 - 1925 წლებში; 2) გასაბჭოებული რუსეთის ხელისუფალთა დაფინანსებითა და მითითებებით, შიდა ქართლის მთიან ზონაში მცხოვრები

საქართველოს მოქალაქე ოსების მოქმედება, შეესატყვისებოდა თუ არა ქართული სახელმწიფოს ინტერესებს და საერთაშორისო სამართლის ნორმებს; 3) საარქივო დოკუმენტური მასალებით დასტურდება თუ არა ქართველებისგან 1920 წელს “ოსების გენოციდის” შესახებ შექმნილი ბრალდება. თუკი არ დასტურდება, ვის მიერ იქნა იგი გამოგონილი და როდის; 4) რა სამართლებრივი კვალიფიკაციით უნდა შეფასდეს, ქართულ მოსახლეობასთან მიმართებაში 1918 - 1925, 1991 - 1992, 2008 და შემდეგ წლებში ოსებისგან ჩადენილი დანაშაულებრივი ქმედებები.

ქართველებთან მიმართებაში, ოსების დანაშაულებრივ ქმედებებს რუსეთის ხელისუფლების მაღალჩინოსნები რომ ლობივრებდა და ხშირ შემთხვევაში წამქეზების როლსაც ასრულებდა, ამ ფაქტის ჭეშმარიტება, რუსეთის პრეზიდენტის ვ.პუტინის 2019 წლის 9 ივლისს ოფიციალურმა განცხადებამ დაადასტურა. იგი იმდენად გაკადნიერდა, რომ ქართველ ერს, საქართველოს ისტორიაში “ლექცია” წაუკითხა და ისიც “შეახსენა”, რომ სამხრეთი და ჩრდილო ოსეთი, რუსეთის იმპერიის შემადგენლობაში თითქოს 1774 წელს შევიდა. მისივე თქმით, იმ ეტაპზე არავითარი საქართველო არ არსებობდა და იყო მხოლოდ თბილისის გუბერნია. ისტორიის გაუგონარი ფალსიფიკაციის ამ “წიაღსვლების” ფონზე, იმავე ვ.პუტინმა ქართველ ერს ოსების “გენოციდში” დასდო ბრალი. “1918 წელს, გერმანიის ჯარების დახმარებით - განაცხადა ვ.პუტინმა, - საქართველომ დაიპყრო აფხაზეთი. ოკუპანტები ძალიან მკაცრად იქცეოდნენ. ქართული ძალები კიდევ უფრო მკაცრი იყო ოსეთში 1919 - 1920 წლებში. სინამდვილეში, ეს ყველაფერი სწორედ ისაა, რასაც დღეს გენოციდს უწოდებენ... ურიგო არ იქნება, ეს ყველაფერი იცოდეს და ახსოვდეს საქართველოს ამჟამინდელ ხელისუფლებას, თუ სურთ აფხაზეთისა და სამხრეთ ოსეთის ხალხებთან ურთიერთობები დაამყარონ.”(1)

მართლმადიდებელი ქვეყნის პრეზიდენტი, ვ.პუტინი საქვეყნოდ არღვევდა ბიბლიის შეგონებას - “არა ცილ სწამო მოყვასსა შენსა” და ქართველ ერს, მეცნიერულად დაუსაბუთებელი ბრალდებით საქვეყნოდ ადანაშაულებდა. ეს შეურაცყოფელი ცილისწამება დროულად რეაგირებას საჭიროებდა. ეს გარემოება ჰქონდა მხედველობაში საქართველოს კათალიკოზ პატრიარქს ილია მეორეს, როდესაც აღნიშნულ საკითხთან მიმართებაში გაკეთებულკლი განცხადებით, ქართველ მეცნიერებს დაუყოვნებლივ რეაგირებისკენ რომ მოუწოდა. “ჩვენ მიგვაჩნია, რომ პუტინის განცხადება - ვკითხულობთ დოკუმენტში - უნდა იყოს ერთგვარი გამოწვევა ქართული სახელმწიფოსთვის, ქართული მეცნიერებისათვის და თითოეული ჩვენგანისათვის. საჭიროა სწრაფად რეაგირება. დროულად განახორციელოთ არსებული სამეცნიერო კვლევებისა და მასალების კვალიფიციური შერჩევა პოპულარულ ენაზე, რო-

მელიც ეხება ქვეყნის მთელ ისტორიას და მის ცალკეულ ეტაპებს. იგი თარგმნეთ ინგლისურ, რუსულ და სხვა ენებზე. ამ პროცესში შეიძლება ყველამ მიიღოს მონაწილეობა. ამ პრობლემურ საკითხებზე საჭიროა დისკუსიები დაინტერესებულ მხარეებთან.”

ქვეყნის სასულიერო პირის ეს საპროგრამო მითითება, შესაბამისი უწყებების მიერ თითქმის უყურადღებოდ დარჩა. მხედველობაში გვაქვს პრობლემის სიღრმისეულად შესწავლის საფუძველზე ვ.პუტინის ზემოაღნიშნული ბრალდებისადმი მეცნიერულად დასაბუთებული პასუხის გაცემის მიზნით, საქართველოს ხელისუფლების მხრიდან, პროფესიონალ მკვლევართა მიმართ დაფინანსების ვერგამეტება. აღნიშნული გარემოება ჰქონდა მხედველობაში გუბაზ სანიკიძეს, როცა გაზეთ “ახალი თაობისადმი” მიცემულ ინტერვიუში განაცხადა: “თაფლაკვერი და მათრახი რომ არის, იმას გვიკეთებს პუტინი. ეს არის ჩვენი ხელისუფლების და არა მხოლოდ ხელისუფლების, არამედ მთლიანად ქართველი ხალხის მორალური განადგურება... პუტინმა იცის ვის რა უნდა უყოს და ვის როგორ უნდა მოექცეს. იცის მან რა უნდა გააკეთოს. რუსები პატივს სცემენ ამაყ ხალხებს, დაჩოქილ ხალხს პუტინი პატივს არ სცემს. დაჩოქილ ხალხებს ანადგურებენ.”(2)

გ.სანიკიძის ეს შეხედულება სიმართლეს შეესაბამება. მითუმეტეს, ვ.პუტინის ზემოაღნიშნული განცხადება, რუსეთის შორსგამიზნული პოლიტიკური კურსის ერთ - ერთ შემადგენელ ნაწილს წარმოადგენდა და საქართველოსთან მიმართებაში ჰიბრიდული ომის ჩარჩოში ჯდებოდა. აღნიშნული ბრალდების აფიშირებით, რუსეთის პრეზიდენტმა, მსოფლიო საზოგადოებას “აგრესორი” და “ოკუპანტი” ქართველებისგან “დაჩაგრული ოსების” და აფხაზების “დაცვის” აუცილებლობაზე მიუთითა. ამ ფონზე, საქართველოს ხელისუფლების უმაღლესი ეშელონების მხრიდან “პირის ამოკერვის” დონეზე დუმილი, ეროვნული ღირსებისადმი ზურგსაქცევის ტოლფას ქმედებას წარმოადგენს. “ჩვენი ხელისუფლება - ამბობდა გ.სანიკიძე, - დადუმებულია, კრინტს ვერ ძრავს, იმის თქმასაც კი ვერ ბედავს, რომ ეგრე არ არის და სხვანაირად არის.”

ისტორიული სინამდვილე რომ მართლაც სხვანაირად არის, ამ მიმართულებით პრობლემის კვლევა, ვ.პუტინისადმი და მისგან ნახალისებული ოსი ისტორიკოსების სიყალბის გამოსაშკარავებლად, საარქივო დოკუმენტებზე დაყრდნობით ღირსეული პასუხის გაცემა, ენთუზიასტი ისტორიკოსების მოიმედვე დატოვა ქვეყნის ხელისუფლებამ. ქართველებისადმი განკუთვნილი ვ.პუტინის ზემოაღნიშნული “საღიგებულო კურსი” იმდენად შეურაცმყოფელი იყო, რომ დროის მცირე მონაკვეთში ინტერნეტ - საიტებზე უამრავი საპასუხო პუბლიკაციები დაიდო. ამ მასალების შესწავლისა და კლასიფიკაციის შედეგად, ჩვენი განსაკუთრებული ყურადღება რუსეთის პრეზიდენტისადმი ზაზა ჭაიას მიმართვამ - “რუსე-

თის ფედერაციის პრეზიდენტს!” მიიქცია. უტყუარ დოკუმენტურ მასალებზე და რუსეთის იმპერიის ხელისუფალთა მიერ XIX საუკუნეში დაბეჭდილ რუკებზე დაყრდნობით, დასაბუთებული ფორმით იქნა მის მიერ წარმოჩენილი ის სიყალბე, რომელიც რუსეთის პრეზიდენტმა ვ.პუტინმა გაახმოვანა ქართულ - ოსური ურთიერთობის ისტორიის საკითხებთან მიმართებაში.

ზ.ჭაიას ზემოაღნიშნულ მიმართვაში, ვ.პუტინის მხრიდან “ოსების გენოციდში” ქართველების დადანაშაულების შესახებ, გარკვევითაა მითითებული, რომ 1919 და 1920 წლებში, რუსეთის კომუნისტური პარტიის ორგანიზებითა და დაფინანსებით, საქართველოს სახელმწიფოს წინააღმდეგ ოსმა სეპარატისტებმა 3 - ჯერ მოაწყო ამბოხება. ამ ფონზე, იგი რუსეთის პრეზიდენტს შეახსენებდა, რომ ოსების აჯანყებებისგან განსაკუთრებით როქის 1920 წლის 8 მაისის აჯანყება გამოირჩეოდა, სადაც ოსებმა საბჭოთა ხელისუფლება თვითნებურად გამოაცხადა. რუსეთის ფედერაციიდან 6 ივნისს შემოსული შეიარაღებული რაზმების დახმარებით, საქართველოში მცხოვრებმა ოსმა სეპარატისტებმა ჯავის ხეობა მთლიანად დაიკავა, ხოლო 7 ივნისს ცხინვალი აიღო და იქ მცხოვრები ეთნიკური ქართული მოსახლეობის ხოცვა - ჟლეტა, ძარცვა და აწიოკება განახორციელა.

სამეცნიერო ლიტერატურაზე დაყრდნობით, იმავე პუბლიკაციაში, ვ.პუტინის მისამართით ზ.ჭაია ხაზგასმით წერს, რომ საქართველოს მაშინდელმა ხელისუფლებამ, “1920 წელსვე მოახერხა საბჭოთა რუსეთის მიერ დაფინანსებული და შეიარაღებით უზრუნველყოფილი აჯანყებული ოსი სეპარატისტების დამარცხება და მისი დამხმარე უცხოელი ბანდების ქედს იქეთ გადარეკვა, რასაც თქვენს მიერ მოგონილ “გენოციდთან” ცხადია საერთო არაფერი აქვს. ამ “გენოციდის” შემდეგაც ეთნიკური ოსები აქ საკმაოდ მშვიდად ცხოვრობდნენ. ბედის დაცინვაა, რომ 1858 - 1859, 1863 - 1864, 1864 - 1867 წწ - ში ჩერქეზთა, 1867, 1877 - 1878 წწ - ში აფხაზთა, 1944 წელს ჩეჩენთა, ინგუშთა, ბალყარელთა და ყარაჩაელები (კავკასიის იქეთ აღარ მივდივართ), 1833 წელს აფხაზეთში ქართველთა, 1994 - 1996, 1999 - 2000 წწ - ში ჩეჩენთა და 2008 წელს შიდა ქართლში ქართველთა გენოციდის და ეთნომენდის (ზოგჯერ პირადად) მომწყობი სახელმწიფოს ლიდერი, როცა მის მიერვე მოგონილ “გენოციდზე” ლელავს. “ეს მძიმე მემკვიდრეობა, არამცთუ გაითვალისწინეს, არამედ იგნორი გაუკეთა თანამედროვე საქართველოს ერთ - ერთმა პირველმა პრეზიდენტმა, როდესაც გააუქმა ყველა ავტონომია: აჭარა, აფხაზეთი და ა.შ. ამ ყველაფერმა აფეთქება და ძმათა ომი გამოიწვია” - ო - აცხადებთ და აქაც ურცხვად იტყუებით. ჯერ “მემკვიდრეობის სიმძიმე” ისეთი უნდა რუსეთს და პირადად თქვენ რომ გაქვთ. მეორეც, საქართველოს არცერთ პრეზიდენტს არც აფხაზეთი და არც აჭარის ავტონომიები არ გაუუქმებია

და მხოლოდ “სამხრეთ ოსეთის ოლქი” გააუქმა.”(3)

მართალია, აღნიშნული პასუხი დასაბუთებული ფორმით იყო წარმოდგენილი, მაგრამ, შექმნილი კონიუნქტურა XX საუკუნის ქართულ - ოსური ურთიერთობის ახალ საარქივო დოკუმენტებზე დაფუძნებული მონოგრაფიული გამოკვლევების შექმნის აუცილებლობას საჩირობდა. ამ მიმართულებით ქართველ ისტორიკოსთა ინერტულობა, ოს ისტორიკოსებს შეუმჩნეველი არ დარჩენიათ. ამ პროცესს ისინი გამადიდებელი შუშით აკვირდებოდნენ და ამ ფონზე, იმ კიბის საფეხურს ამზადებდნენ, რომლის მეშვეობითაც “ოსების გენოციდის” მითოლოგიის სიმართლეში ფართო საზოგადოების დარწმუნება გახდებოდა შესაძლებელი. ამ მიმართულებით მათი გააქტიურება, ვ.პუტინის ზემოაღნიშნულმა განცხადებამაც განაპირობა. ამის შესახებ რუსმა პოლიტოლოგმა ნიკოლაი სილაევემა “ეხო კავკაზისადმი” მიცემულ ინტერვიუში ხაზგასმით მიუთითა. მისი მტკიცებით, ვ.პუტინის განცხადებამ “გენოციდის” შესახებ “ოსები და აფხაზები შეაგულიანა, თუმცა პრეზიდენტის ეს სიტყვები სულაც არ გულისხმობს, რომ აფხაზებისა და ოსების გენოციდის აღიარებისთვის რუსეთი მზადაა.” რაც შეეხება პოლიტოლოგ ალექსანდრე რუცკოის, მისი თქმით, ცხინვალში მსხვერპლით სპეკულირებას ეწოდნენ, აშენებდნენ მემორიალურ ძეგლებს და ქართველებისადმი სიძულვილის ენით მეტყველებდნენ. იმავე ა.რუცკოის სამართლიანი მტკიცებით, XX საუკუნეში, ცხინვალის რეგიონში ქართველებისა და სხვა ეროვნებების წარმომადგენელთა ხარჯზე მოხდა ოსების დემოგრაფიული მატება.(4)

არუცხოის მხრიდან ასეთი პოზიციის ოფიციალურად გახმოვანების მიუხედავად, ოსმა სეპარატისტებმა, არსებული საცდელი შანსი ხელიდან არ გაუშვა და იმავე წლის 19 ივლისს რუსეთის სათათბიროს საგანგებო თხოვნით მიმართა. ამ დოკუმენტში, 1920 წლის “ოსების გენოციდში” ქართველები იყო დადანაშაულებული და რუსეთის სათათბიროსგან ამ ბრალდების ოფიციალურად აღიარებას მოითხოვდნენ. ამ მიმართულებით ოსი სეპარატისტების გააქტიურება, რუსეთის ხელისუფლების დაკვეთით იყო განპირობებული და იდეოლოგიურ ფრონტზე მათი აქტიური მოქმედება, საქართველოს წინააღმდეგ “ჰიბრიდული ომის” ერთ - ერთ სახეობას წარმოადგენდა. “სამხრეთ ოსეთის” პრეზიდენტის ანატოლი ბიბილოვის 2019 წლის განცხადებიდან ირკვევა, რომ ანალოგიური სახის მიმართვის დაგზავნას, “სამხრეთ ოსეთის” პარლამენტი, დასავლეთ ევროპის სახელმწიფოების მმართველი წრეების მიმართაც აპირებდა.(5)

“სამხრეთ ოსეთის” პარლამენტის მიერ “ოსების გენოციდის” აღიარების შესახებ რუსეთის სათათბიროსადმი გაგზავნილი მიმართვა, რუსი პოლიტოლოგის ვლადიმერ ნოვიკოვის აზრით, “მსოფლიოს წინაშე ოსების ისტორიული სიმართლის განაცხადს” წარმოადგენდა. საქართველოს ისტორიის

დამახინჯების ფონზე, მან მკითხველ საზოგადოებას “სამხრეთ ოსეთის სახელმწიფოს” არსებობის მიზანშეწონილების პოლიტიკურ - სამართლებრივი საფუძვლის “არსებობის მტკიცებულების” მცდელობა შესთავაზა. მისი “მტკიცებით”, სსრ კავშირიდან რესპუბლიკების გასვლა და ავტონომიებთან ურთიერთობა, საბჭოთა პერიოდის გვიანდელ საკანონმდებლო აქტებთან იყო დაკავშირებული. აქედან გამომდინარე, “სამხრეთ ოსეთის” სეპარატისტების ქმედებებში, იგი ვერანაირ ნაკლს ვერ ხედავდა. მისი ასეთი პოზიციის მიუხედავად, საქართველოს ტერიტორიული მთლიანობის საწინააღმდეგოდ ოსი სეპარატისტების გააქტიურებაში, იგივე ვ.ნოვიკოვი, ნამქვზელური ფორმით, მოსკოვის განსაკუთრებულ როლს ადასტურებდა.

რაც შეეხება ისტორიულ საფუძველს, ვ.ნოვიკოვის აზრით, პოსტსაბჭოთა კონფლიქტის წარმოშობა არა მოსკოვის ნაქვებით, არამედ რუსეთის იმპერიის დაშლით და საქართველოს დამოუკიდებელ სახელმწიფოდ გამოყოფით იყო განპირობებული. “ამ პროცესში - ამბობდა ვ.ნოვიკოვი, - ყოველთვის ხდებოდა, რომ გარკვეული ქართული პოლიტიკური ძალები ოსების მიმართ, ასე ვთქვათ, **ექსტრემალურად გენოციდური სახით** იქცეოდნენ.”(6)

ვ.ნოვიკოვის ეს პოზიცია, რუსეთის ხელისუფლებისა და ოსი სეპარატისტების გამართლების მცდელობას შეიცავდა. ამ ფონზე იგი, იდეოლოგიური ბრძოლის პოლიტიკურ სივრცეში **“ექსტრემალურად გენოციდური სახის”** ახალი ტერმინოლოგიის შემოტანას და ოსებთან მიმართებაში ქართველთა დადანაშაულებას შეეცადა. მისი განსაკუთრებული ტენდენციურობა შემდეგი ფორმით შეიძლება ჩამოყალიბდეს: 1) მან შეგნებულად აუარა გვერდი ცხინვალის რეგიონის ქართველებთან მიმართებაში 1918, 1919 და 1920 წლებში ოსი სეპარატისტების ბიოლოგიური სიძულვილით გაჟღენთილ დამოკიდებულებას; 2) ყურადღების მიღმა დატოვა, თუ რამდენად სამართლებრივი და თავსებადი იყო ზემოაღნიშნულ წლებში ქართულ სახელმწიფოსთან მიმართებაში ოსი სეპარატისტებისგან ჩადენილი დანაშაული; 3) რუსეთის ფედერაციაში ანალოგიური სახის ანტისახელმწიფოებრივ და რუსი ეროვნებების მიმართ ოსების მხრიდან ბიოლოგიური სიძულვილის გამოვლინების ქმედებებს ადგილი რომ ქონოდა, ასეთი ფაქტებისადმი მოსკოვის ხელისუფლების შესაძლო დამოკიდებულებას, ვ.ნოვიკოვმა შეგნებულად აუარა გვერდი და მისი მიფუჩეებით, ცხინვალის რეგიონის ოსი სეპარატისტების “გამართლებას” შეეცადა.

ამ მიზნით, ვ.ნოვიკოვის მიერ დოკუმენტური მასალის იგნორირებით მოხმობილი “არგუმენტები”, ლოგიკურ მტკიცებულებასაც იყო მოკლებული და მაღალი დონის ტენდენციურობას შეიცავდა. აქედან გამომდინარე, მისადმი პასუხის გაცემა, შესაბამისი დარგის ქართველ სპეციალისტებს არ გასჭირვებია. ამ მხრივ, განსაკუთრებულ ყურადღე-

ბას კავკასიოლოგის ალექო კვახაძის კომენტარები იქცევა. ისტორიული ფაქტების მოშველიების საფუძველზე, მან დამაჯერებლად ამხილა ვნოვიკოვის მიერ საქართველოს ისტორიის გაყალბების საფუძველზე, საქართველოს ტერიტორიაზე XVIII საუკუნეში ოსური სახელმწიფოს არსებობის შესახებ შექმნილი მითი. რუსეთის იმპერიის ხელისუფალთა მიერ ოფიციალურად დაბეჭდილ რუკებზე და სხვა დოკუმენტებზე დაყრდნობით, იმავე ა.კვახაძეს არ გასჭირვებია, რომ XIX საუკუნის საქართველოში, "სამხრეთ ოსეთის" არარსებობა დამტკიცებულია. და რაც მთავარია, ამ ფონზე, მან საზოგადოების ყურადღება იმ უტყუარ ფაქტებზე მიაპყრო, რომელიც "სამხრეთ ოსეთის" საქართველოში არსებობის სოკოსავით აღმოცენება და "სამართლებრივ სივრცეში" შემოტანა, გასაბჭოებული საქართველოს ხელისუფლების შემოქმედებით ნაყოფს რომ წარმოადგენდა.(6)

აღნიშნულ ფაქტებზე დაყრდნობით, განიხილა მან ოსებისგან ქართველებისადმი წაყენებული ბრალდება - "ოსების გენოციდის" კანონზომიერების შესახებ. სამწუხაროდ, ამ საკითხთან მიმართებაში იგი ზედაპირული განცხადებით შემოიფარგლა და იმედი გამოთქვა, რომ "ოსთა გენოციდის" აღიარების საკითხს რუსეთი გარკვეული მოსაზრებებიდან გამომდინარე მხარს არ დაუჭერდა. მიუხედავად ამისა, იმავე ა.კვახაძის აზრით, რუსეთი "საკუთარი სპეცსამსახურების გამოყენებით შეეცდება ამ აზრის დამკვიდრებას კავკასიელ ხალხებში, რათა ქართველები წარმოაჩინოს მცირე ერების გამანადგურებლად, თავად კი დამცველად."(6)

ოსური და რუსული ისტორიოგრაფიის მიერ "ოსური გენოციდის" საკითხის განხილვა - შეფასება კონფლიქტოლოგმა გიორგი კანაშვილმა მოახდინა. მისი თქმით "გენოციდის თემათაა გაჟღერებული მთელი ადგილობრივი ისტორიოგრაფია. ამაზე წერენ როგორც ადგილობრივი ისტორიკოსები ასევე ჩრდილო ოსეთის ისტორიკოსების ნაწილი. ისინი ცდილობენ ამ ყველაფერს მისცენ პოლიტიკური დატვირთვა და საფუძვლად დაუდონ "დამოუკიდებელი სამხრეთ ოსეთი."(6)

გ.კანაშვილისეული ეს შეხედულება, სინამდვილეს შეესაბამება. მითუმეტეს, ინტერნეტ - საიტებზე განთავსებული მასალების ჩვენს მიერ შესწავლა - ანალიზიდან ირკვევა, რომ ოსი სეპარატისტების უდიდესი ძალისხმევა, ქართველებთან თანაცხოვრების შეუძლებლობის დასამტკიცებლად იყო მიმართული. მათი მხრიდან "გენოციდის" წინა პლანზე წამოწევა და მისი გაპიარება, ფართო საზოგადოებისთვის თვალსაჩინოების ნიშნად გამოყენების მცდელობას შეიცავს. ამის შესანიშნავ მაგალითს, იმავე ოსი სეპარატისტებისგან, ევროპარლამენტისადმი გაგზავნილი და თხოვნით დატვირთული საგანგებო მიმართვა - 1920 წელს ქართველებისგან "ოსთა გენოციდის" აღიარების შესახებ წარმოადგენს. ამასთან დაკავშირებით, "სა-

მხრეთ ოსეთის" საგარეო საქმეთა მინისტრმა დიმიტრი მედოევმა, 2019 წლის 19 ნოემბერს ოფიციალური განცხადება გააკეთა. მხედველობაში გვაქვს იტალიაში მყოფი დ.მედოევის მიერ რუსული სააგენტო "რია ნოვოსტისადმი" მიცემული ინტერვიუ. მისი თქმით, ზემოაღნიშნულ საკითხთან მიმართებაში, საერთაშორისო ორგანიზაციებში "სამხრეთ ოსეთის" ინტერესების დასაცავად მზადყოფნას გამოთქვამდნენ. ამასთან დაკავშირებით, დ.მედოევი, საადვოკატო ფირმა Libonatis Libonati - ს ხელმძღვანელს ანტონიო ლიბონატის შეხვდა, რომელმაც ოსურ მხარეს თანხმობა მისცა იმის შესახებ, რომ მათ მიერ წარდგენილ დოკუმენტებს სამართლებრივი შეფასებისა და საერთაშორისო ნორმების შესაბამისობის კონდიციამდე მიიყვანდა.(7)

ინტერნეტ - საიტებზე განთავსებული მასალების შესწავლიდან ირკვევა, რომ ოსი ისტორიკოსები და პოლიტიკური ამბიციებით დატვირთული პიროვნებები მაქსიმუმს აკეთებდნენ, ქართველების მხრიდან 1920 და 1992 წლებში "ოსების გენოციდის" ჩატარების სისწორეში რუსეთის ფედერაციის მოსახლეობა და საერთაშორისო ორგანიზაციები დაერწმუნებინა. ამ საკითხთან მიმართებაში, ისტორიის მეცნიერებათა დოქტორი მურატ ძიძოევი ერთ - ერთ მოხსენებაში - "1920 და 1988 - 1992 წლების მოვლენები სამხრეთ ოსეთში" პრინციპულად მოითხოვდა: ა) აღნიშნულ წლებში მიმდინარე ისტორიული პროცესები, ოსი ისტორიკოსებს ერთიან და უწყვეტ კავშირში განეხილა; ბ) "სამხრეთ ოსეთის" ხელისუფლებას და ოს ინტელიგენციას იდეოლოგიურ ფრონტზე მაქსიმუმი გაეკეთებინა რათა, საქართველოს ხელისუფლების მიერ 1920 და 1988 - 1992 წლებში ჩატარებული "ოსი ხალხის გენოციდში", საერთაშორისო საზოგადოება იმ დონეზე დაერწმუნებინა, რომ ქართველთა ეს "დანაშაულებრივი" ქმედება დაეგმო. ამ პოზიციის "დასასაბუთების" ძირითად დოკუმენტად, იგი მხოლოდ "სამხრეთ ოსეთის" პარლამენტის ზემოაღნიშნულ დადგენილებას იყენებდა. ხაზგასმით შეიძლება ითქვას, რომ "ოსების გენოციდის" დასადასტურებლად, მურატ ძიძოევის მოხსენებაში გამოთქმული ბრალდების დამადასტურებელი არცერთი სახეობის საარქივო დოკუმენტი არაა მოტანილი. ეს არცაა გასაკვირი, რადგან ასეთი რამ XX საუკუნის 20 - იან წლებში საბჭოთა ხელისუფლების მიერ შექმნილი კომისიების დასკვნებშიაც კი არ არსებობს. "ოსების გენოციდის" შესახებ საარქივო დოკუმენტების არარსებობის მიუხედავად, ქართველი ერის წინააღმდეგ გამოგონილ ფაქტებზე დაყრდნობით შეთხზული ბრალდების სისწორეში, საერთაშორისო საზოგადოების დარწმუნებას, ოსი ისტორიკოსები მაქსიმალურად ცდილობს. ამის უტყუარ დადასტურებას ოსი მეცნიერების მიერ 2015 წლის 17 ივნისის ჩატარებული სამეცნიერო - პრაქტიკული კონფერენციის მასალები წარმოადგენს.

ამ კონფერენციაზე გაკეთებული მოხსენებების

შინაარსი, სტენოგრამის ფორმით ა.ჯიოტიმ რუსულენოვან მკითხველს გაზეთ «Южная Осетия» - ს (2015 წლის 19 ივნისის № 75 - 76) მეშვეობით მიანოდა. გაზეთში დაბეჭდილი მასალებიდან ისიც ირკვევა, რომ “ოსების გენოციდის” შესახებ “მხატვრული ნაწარმოებებიც”, რომ იყო შექმნილი. ამის შესახებ პროფესორმა ზოია ბითარმა იმავე კონფერენციაზე განაცხადა: “ოსმა მწერლებმა მრავალი ნაწარმოები დაწერა, რომელიც დეტალურად აღწერს 20 - იანი წლების ტრაგიკულ მოვლენებს. მისი ავტორებია არსენ კოცია, ჯორჯ ბესტაევი და მრავალი სხვა. სწორედ ამ ნაშუქვერებზე ხდება ახალგაზრდების განათლება. ყველა ეს მასალა უნდა ისწავლებოდეს როგორც სკოლებში, ისე უმაღლეს სასწავლებლებში.” ამ ამონაწერიდან კარგად ჩანს, რომ ოსური ინტელიგენცია, მომავალ თაობებს, მათ მიერ გამოგონილი და დოკუმენტურად დაუსაბუთებელი “ოსთა გენოციდის” ქართველებისადმი ბრალდების სიძულვილით ზრდიან. ამ დანაშაულებრივ პოლიტიზირებულ ღონისძიებას “სამხრეთ ოსეთის” სეპარატისტული ხელისუფლების წარმომადგენლები ხელმძღვანელობს. რაც შეეხება ოსურ ინტელიგენციას, ამ შემთხვევაში იგი არა მარტო დაკვეთის შემსრულებლის, არამედ აღნიშნული ბრალდების გასამყარებლად ახალი იდეების შემთავაზებლის როლშიაც გამოვიდა. მხედველობაში გვაქვს ფილოსოფიის დოქტორის კოსტა ძუგაევის მიერ იმავე კონფერენციაზე საკითხის პრინციპული ფორმით დასმა: ოსურ ოჯახებში 1917 - 1920 წლების მოვლენების შესახებ შემორჩენილი ზეპირი ინფორმაციის შეგროვებისა და მისი ქალაქზე გადატანის აუცილებლობის შესახებ. იმავე კოსტა ძუგაევა, 1920, 1989 - 1992 და 2008 წლების მოვლენებთან მიმართებაში, კონფერენციის მონაწილეებს ახალი ტერმინოლოგია შესთავაზა. მისი თქმით, ქართველების მხრიდან აღნიშნულ წლებში ოსების მიმართ განხორციელებული ქმედებების - **გენოციდური აგრესია** იყო. “ეს ტერმინი - განაცხადა მან, - მოიცავს საგნის არსს და საშუალებას გვაძლევს მივიღოთ პოლიტიკური ინსტრუმენტი, რაც ძალიან მნიშვნელოვანია ჩვენი ინტერესების პოზიციისათვის.”

ხაზგასმით შეიძლება ითქვას, რომ ზემოაღნიშნული კონფერენციის მონაწილეთა მხრიდან გაკეთებულ მოხსენებებში დამოწმებული ფაქტები, საარქივო დოკუმენტებით არა გამყარებული. მისი ავტორები, საბჭოთა ხელისუფლების პერიოდში ოსი კომუნისტი რევოლუციონერებისგან დაწერილ მემუარებში მოტანილი ზედაპირული ხასიათის მოსაზრებებს იმორჩებენ. ოსი ისტორიკოსების მიერ, 2020 წლის ჩათვლით დაბეჭდილი უამრავი პუბლიკაციებიდან, არცერთ მათგანში საბჭოთა საქართველოს ბოლშევიკური ხელისუფლების მიერ, ოსურ საკითხთან მიმართებაში 1918 - 1920 წლების მოვლენების შესწავლის მიზნით შექმნილი კომისიების დასკვნები არაა გათვალისწინებული. ეს მასა-

ლები საქართველოს ეროვნულ არქივშია დაცული და ქართველებისგან, 1918 - 1920 წლებში აჯანყებული ოსების ამოხოცვის არანაირ სტატისტიკურ მონაცემებს არ შეიცავს. მეტიც, იმავე დოკუმენტებში, საქართველოს ხელისუფლებისგან ოსების ამოსახოცავად, რაიმე სახის ღონისძიების გატარების მინიშნების შესახებაც არ არის საუბარი. ოსური სეპარატიზმის ლობისტი საბჭოთა ხელისუფლებისგან დაკომპლექტებული იმავე კომისიების დასკვნებში გარკვევითაა მითითებული: დამოუკიდებელი საქართველოს ხელისუფლების წინააღმდეგ აჯანყებული და ბრძოლაში დამარცხებული შეიარაღებული ოსები, თავიანთ სახლებს თვითონვე წვავენ, რომ იგი ქართველების საკუთრება არ გამხდარიყო. ამ ფაქტის გათვალისწინებიდან გამომდინარე, ოსი ისტორიკოსების საყურადღებოდ უნდა განვაცხადოთ, რომ ვალიკო ჯუღელის წიგნის - “მძიმე ჯვარის” 1920 წლის 14 ივნისის ჩანაწერიდან მათ მიერ მოტანილ ციტირებაში, სადაც ოსური სოფლების ცეცხლნაკიდებულ სახლებზეა საუბარი, იმავე კომისიების დასკვნებით, ამ დანაშაულებრივი საქმის ჩამდენად თვით ოსური მოსახლეობაა დასახლებული. ამასთან დაკავშირებით, კომისიის ერთ - ერთ დასკვნაში ვკითხულობთ: “თვითონ ოსები კი ბინის დატოვების დროს, სახლებს თვითონ უკიდებდნენ ცეცხლს,”(8) რათა იგი ქართველებს არ დარჩენოდათ. სწორედ ამ ცეცხლის შესახებ წერს ვ.ჯუღელი ზემოაღნიშნულ წიგნში, რომელიც მოგონებებს კი არა, სახალხო გვარდიელის ჩანაწერებს წარმოადგენს. ამის დასადასტურებლად იმავე წიგნის გარეკანზე დართული წარწერა - «Записки Народногвардейцев» გამოდგება. ანალოგიური სახის წარწერა აქვს დართული წიგნის პირველ თავს. მეორე მხრივ, მთელი წიგნის ტექსტის ტექნიკური მხარე ისეა აგებული, რომ ყოველი ახალი ფაქტის შესახებ ჩანაწერი, შესაბამისი საინტერვალო დაცილებითაა გამოყოფილი და რაც მთავარია, თვე, რიცხვი და წელი აქვს დართული. ხაზგასმით უნდა ითქვას, რომ ყველა ქვემდებარე ტექსტს, ამა თუ იმ ფაქტის მოხდენის საათობრივი ზუსტი დრო აქვს მითითებული. ასეთი რამ მხოლოდ დღიურის ჩანაწერებისთვისაა დამახასიათებელი. აქედან გამომდინარე, ვ.ჯუღელის ზემოაღნიშნული ჩანაწერი საბრძოლო მოქმედებების დამთავრების მომენტში ემოციებით დამძიმებული იმ ოფიცრის პოზიციის გამოვლინება იყო, რომლის ბეჭებზედაც 1918, 1919 და 1920 წლების ოსების აჯანყებების უმკაცრესმა ქარიშხალმა გადაიარა. ისიც გასათვალისწინებელია, რომ აჯანყებულმა ოსებმა, ამ ბრძოლებში ვ.ჯუღელს უსაყვარლესი თანამებრძოლები მოუკლეს, და რაც მთავარია, მის თვალწინ, ოსმა სეპარატისტებმა, ცხინვალის რეგიონის ქართული სოფლები გაძარცვეს და მისი მოსახლეობის მნიშვნელოვანი ნაწილი ფიზიკურად გაანადგურეს. ეს არის სინამდვილე, რომელიც საარქივო დოკუმენტებით დასტურდება.

ყოველივე ზემოაღნიშნულის გათვალისწინებამ ათქმევინა იმავე ვ.ჯუღელს: “ჩვენ გვიყვარს ჩვენი თავისუფლება, დემოკრატია და რესპუბლიკა. ამიტომაც შევეყურებ გულმშვიდად ირგვლივ მომყოფილ ფერფლსა და აბურთებულ კვამლს.” ასეთი პოზიციის მიუხედავად, იგივე ვ.ჯუღელი იმავე ოფიცრის ჩანაწერებში გარკვევით წერს: “ეხლა ვიმყოფები ოსი ხალხის შეკრებაზე ჯავასთან. საცოდავი, მოტყუებული გლეხები! როგორ მიყვარს ისინი და როგორ მეცოდებიან.” ან კიდევ: “ოსი ნაციონალისტები ჩვენი ბოროტი და დაუძინებელი მტრები არიან. ისინი ყოველთვის სარგებლობენ ჩვენი გაჭირვებით და აჯანყებებს გვინწყობენ... რამდენიმე წლის წინ მათ თურქებს გაუადვილეს საქმე ბათუმში. ნოემბერში გამოდიოდნენ როგორც დენიკინელები! ახლა კი მხარდამხარ მიდიან ბოლშევიკებთან.”

ოსი სეპარატისტების ეს დანაშაულებრივი ფაქტები, ქართულ ისტორიოგრაფიაში საარქივო მასალებითაა დადასტურებული. ოსი ისტორიკოსები მას საგანგებოდ უვლიან გვერდს და ვ.ლენინის ხელისუფლებისგან ნაქეზებულ - დაფინანსებული ოსების დანაშაულებრივი ქმედების გამართლება - გაფეტიშებას ცდილობენ. რაც შეეხება დამნაშავეთა მიმართ გაცემულ პასუხს, “გენოციდად” აცხადებენ. მათ მიერ შეთხზული ამ “ჰიპოთეზის” სამტკიცებლად, საარქივო დოკუმენტის მოხმობის სანაცვლოდ, ზედაპირული განცხადებებით იფარგლებიან. უმეტეს შემთხვევაში “სამხრეთ ოსეთის” პარლამენტის 2006, 2020 წლების პოლიტიკური და იდეოლოგიური ხასიათის დადგენილებებს იმონებენ. არადა, “ოსური პარლამენტის” მიერ შექმნილი ეს “დოკუმენტები” ისტორიის ცნობილი საბჭოთა ფალსიფიკატორის გიორგი ხაჭაპურიძის ნაშრომის («Борба за пролетарскую революцию в Грузии». Тбилиси. 1936 г.) 295 - ე გვერდიდან მოტანილ ფაქტობრივ მონაცემებზეა დამყარებული. სხვა სახის “მტკიცებულება” მათ არ გააჩნიათ. მიუხედავად ამისა, ზემოაღნიშნულ სიცრუეში ფართო საზოგადოების დასარწმუნებლად, “სამხრეთ ოსეთის პარლამენტში” “ოსების გენოციდის” შემსწავლელი კომისიის, ან უკიდურეს შემთხვევაში სახელმწიფო კომიტეტის შექმნის საკითხი დააყენეს. ამის შესახებ ოსი ისტორიკოსი ვალერი ძიძოევი მის კოლეგებსა და ოსურ ინტელიგენციას მიმართავდა, რათა პირადი წვლილი შეეტანათ “ოსური გენოციდის” საკითხის გააქტიურების საქმეში. “თქვენ ასევე უნდა შექმნათ შესაბამისი კომისია პარლამენტში, ან ჩამოაყალიბოთ გენოციდის სახელმწიფო კომიტეტი და გამოიყენოთ ოსური მოძრაობის შესაძლებლობები.”(9)

რუსეთის ხელისუფლებისგან მხარდაჭერილი და წახალისებული ოსი პოლიტიკოსების ასეთი ფორმით გააქტიურება. ქართველი მეცნიერების წინაშე აუცილებლობად აყენებს საკითხს, რათა წინა პლანზე იქნას წამოწეული: ა) გენოციდის ტერმინის წარმოშობის განმარტებული ფაქტორები, ბ) სა-

ერთაშორისო ორგანიზაციების მხრიდან გენოციდთან მიმართებაში დამოკიდებულება, გ) გენოციდის ფაქტის დადგენის და დ) გენოციდის ოფიციალური ცნების დეფინიცია.

სამეცნიერო ლიტერატურაში დადგენილია, რომ ტერმინი “გენოციდი”, პოლონელმა მეცნიერმა რაფაელ ლემკინმა XX საუკუნის 30 - იან წლებში შემოიღო. საერთაშორისო სამართლის სტატუტი მან მხოლოდ 1948 წელს შეიძინა. მხედველობაში გვაქვს გაერთიანებული ერების ორგანიზაციის მიერ გენოციდის შესახებ მიღებული (1948 წლის 9 დეკემბერი) კონვენცია. ამ დოკუმენტის მიხედვით; ა) გენოციდი საერთაშორისო დანაშაულად იქნა აღიარებული; ბ) განისაზღვრა, თუ რა სახეობის დანაშაულებრივი ქმედებები შეიძლება მიჩნეულიყო გენოციდად; გ) რეზოლუციაში კონკრეტულად იქნა მითითებული, რომ გენოციდის ჩადენის შემთხვევაში ნებისმიერი სახელმწიფო მოხელე თუ პოლიტიკური ფიგურა დასჯას ექვემდებარებოდა.(10)

სამეცნიერო ლიტერატურაში დადასტურებულია, რომ გენოციდის მიზანია ეროვნული, ეთნიკური, ნაციონალური და რელიგიური ჯგუფების განადგურება. ამ შემთხვევაში პირველი რიგის ამოცანას წარმოადგენს დადგენილი იქნას დამნაშავეს მიერ ჩადენილი დანაშაულის სპეციალური განზრახვის აუცილებლობა. მხედველობაშია მისაღები ამ დანაშაულის ჩადენით განპირობებული შედეგით რას ითვალისწინებდა იგი. პრობლემისადმი ამ პრინციპით მიდგომა განსაკუთრებულ დატვირთვას იმ შემთხვევაში იძენს, როცა ამა თუ იმ ერის, ან ეთნიკური ჯგუფის მიერ დაკავებული ტერიტორიის მიზანმიმართულად მოსუფთავების საკითხი დგება დღის წესრიგში. დასახული დანაშაულებრივი ამოცანის განხორციელება მხოლოდ ოთხი ძალმომრეობითი ქმედების გამოყენებით არის შესაძლებელი. ესენია: 1) გენოციდი - კაცობრიობის წინააღმდეგ ჩადენილი დანაშაული; 2) დანაშაული ადამიანურობის წინააღმდეგ; 3) ეთნიკური წმენდა; 4) ნამება.

1) გენოციდი - კაცობრიობის წინააღმდეგ ჩადენილ დანაშაულადაა აღიარებული. საერთაშორისო ორგანიზაციების მიერ მიღებული რეზოლუციებისა და კონვენციების საფუძველზე გაკეთებული დეფინიციების სინთეზური ანალიზიდან გამომდინარე, გენოციდის ცნების საბოლოო სახე შემდეგი ფორმითაა წარმოდგენილი: “გენოციდი, ესე იგი ქმედება, ჩადენილი შეთანხმებული გეგმის განსახორციელებლად რომელიმე ეროვნული, ეთნიკური, რასობრივი, რეგიონალური ანდა რაიმე სხვა ნიშნით გაერთიანებული ჯგუფის მთლიანად ან ნაწილობრივ მოსასპობად, რაც გამოიხატა ასეთი ჯგუფის წევრთა მსჯელობით, ჯანმრთელობის მძიმე დაზიანებით, მათთვის ცხოვრების მძიმე პირობების განზრახ შექმნით, შობადობის ძალით შემცირებით ან ბავშვის იძულებით გადაცემით ერთი ეთნიკური ჯგუფიდან მეორეში - ისევე თავისუფლების აღკვეთით ვადით თორმეტიდან ოც წლამდე ან უვადო

თავისუფლების აღკვეთით.”(11)

2) ადამიანურობის წინააღმდეგ ჩადენილი დანაშაული - მისი დეფინიცია შემდეგი ფორმითაა წარმოდგენილი: “დანაშაული ადამიანურობის წინააღმდეგ, ესე იგი ნებისმიერი ქმედება, ჩადენილი სამოქალაქო მოსახლეობაზე ან პირზე ფართომასშტაბიანი ან სისტემატური თავდასხმის ფარგლებში, რაც გამოიხატა მკვლელობით, ადამიანთა მასობრივი განადგურებით, ჯანმრთელობის მძიმე დაზიანებით, დეპორტაციით, თავისუფლების უკანონო აღკვეთით, წამებით, გაუპატიურებით, სქესობრივ მორჩილებაში ყოლით, პროსტიტუციის იძულებით, იძულებითი ორსულობით, ძალადობითი სტერილიზაციით, პირთა ჯგუფის დევნით პოლიტიკური, რასობრივი, ეროვნული, ეთნიკური, კულტურული, რელიგიური, სქესობრივი ან სხვა ნიშნის საფუძველზე, აპარტიდთა და სხვა არაჰუმანური ქმედებით, რომლებიც სერიოზულ ზიანს აყენებს ადამიანის ფიზიკურ ან ფსიქიკურ მდგომარეობას. - ისჯება თავისუფლების აღკვეთით, ვადით თორმეტიდან ოც წლამდე ან უვადო თავისუფლების აღკვეთით.”(11)

3) ეთნიკური წმენდა - ადამიანის უფლებათა საერთაშორისო სამართლის საკითხებზე შედგენილი ლექსიკონებში, ეთნიკური წმენდა შემდეგნაირადაა წარმოდგენილი: “ეროვნული, ეთნიკური, ენობრივი თუ რელიგიური ჯგუფების მიერ შემუშავებული პოლიტიკა, რომელიც მიზნად ისახავს ამა თუ იმ გეოგრაფიული რეგიონიდან განდევნოს სხვა ასეთი ჯგუფების სამოქალაქო მოსახლეობა ძალადობისა და ტერორის მეთოდების გამოყენებით (მკვლელობა, წამება, თვითნებური ძალადობა, სამოქალაქო მოსახლეობის ძალმომრეობით განდევნა და დეპორტაცია, სამოქალაქო მოსახლეობასა და რაიონებზე მიზანმიმართული სამხედრო თავდასხმები, ამ თავდასხმებით მუქარა და ა.შ.), ეთნიკური წმენდა, ადამიანობის წინააღმდეგ ჩადენილ დანაშაულთა ერთ - ერთი ყველაზე საშიში სახეობაა, რომელიც საერთაშორისო მართლმსაჯულების იურისდიქციას განეკუთვნება.”(12)

4) წამება - იგი ერთ - ერთ უდიდეს დანაშაულადაა მიჩნეული. წამების აკრძალვის აუცილებლობა, 1948 წლის 10 დეკემბერს ოფიციალურად მიღებული ადამიანის უფლებათა საყოველთაო დეკლარაციის V მუხლით იქნა აკრძალული. “არავინ არ შეიძლება დაექვემდებაროს წამებას, ან სასტიკ, არაადამიანურ დამამცირებელ მოპყრობას ან დასჯას.”

იმავე საკითხთან დაკავშირებით, “გაეროს წამების დეკლარაციაში”, წამებისთვის დამახასიათებელი ნიშნები შემდეგი ფორმითაა ჩამოყალიბებული: “1. ნებისმიერ მოქმედებას, რომლითაც პირს განზრახ მიეყენება ძლიერი ტკივილი ან ტანჯვა, ფიზიკური ან სულიერი, ისეთი მიზნებით, როგორიცაა მისგან ან მესამე პირისგან ინფორმაციის ან აღიარების მოპოვება, მისი დასჯა ქმედებისათვის, რომელიც მან ან მესამე პირმა ჩაიდინა, ან რომ-

ლის ჩადენაშია ეჭვმიტანილია, ან მისი ან მესამე პირის დაშინება ან იძულება, ან ნებისმიერი ხასიათის დისკრიმინაციაზე დაფუძნებული ნებისმიერი მიზეზით, როდესაც ამგვარი ტკივილი ან ტანჯვა მიეყენებულია სახელმწიფო თანამდებობის პირის, ან ოფიციალური თანამდებობით მოქმედი სხვა პირის მიერ, ან მისი ნაქეზებით, ან მისი ნებართვით, ან მისი უსიტყვო თანხმობით. იგი არ მოიცავს იმ ტკივილს ან ტანჯვას, რომელიც მხოლოდ კანონიერი სანქციების შედეგად წარმოიქმნება, არსებითად განუყოფელია მათგან, ან მათი თანმდევი.”(13) რაც შეეხება წამების დეფინიციას, ამის შესახებ იმავე დოკუმენტში ვკითხულობთ: “2. წამება წარმოადგენს სასტიკი, არაადამიანური ან ღირსების შემადგენელი მოპყრობის ან დასჯის დამამძიმებელ და წინასწარგანზრახულ ფორმას.”(14)

საერთაშორისო დოკუმენტებიდან დანაშაულებრივი ქმედებების შესახებ მოტანილი განმარტებითი ამონაწერები სრულად შეესაბამება შიდა ქართლის, ცხინვალის რეგიონის ქართული მოსახლეობის მიმართ, ოსი სეპარატიზტებისგან განხორციელებული დანაშაულებების ნუსხას. მხედველობაში გვაქვს: შიდა ქართლის ცხინვალის რეგიონის ქართული მოსახლეობის მიმართ, რუსეთის ხელისუფლების დაფინანსებით აღზევებული ოსი სეპარატისტების მიზანმიმართული ძალმომრეობითი ფაქტები. იგი გენოციდის, ადამიანობის წინააღმდეგ, ეთნოწმენდის და წამების შესახებ სამართლებრივი დოკუმენტებით განსაზღვრულ დეფინიციების ჩარჩოში თავსდება. აქედან გამომდინარე, რუსეთის პრეზიდენტის ვ.პუტინისა და ოსი სეპარატისტებისგან ქართველი ერისადმი წაყენებული ცილისწამების ფორმა, შიდა ქართლის ცხინვალის რეგიონის ქართული მოსახლეობის წინააღმდეგ ოსი სეპარატისტების მიერ 1918 - 1920, 1991 - 1992, 2008 და შემდეგ წლებში განხორციელებული დანაშაულებრივი ქმედებების ნუსხას შეესატყვისება.

ყოველივე ზემოთქმულიდან გამომდინარე შეიძლება დავასკვნათ: 1) მგორბაჩოვისეული “გარაქმნის” პოლიტიკური კურსი და ა.სახაროვისეული “ახალი კონსტიტუციის პროექტი”, საბჭოთა იმპერიის კონფედერაციული ფორმით შენარჩუნებას და სამართლებრივად დაკანონებას ისახავდა მიზნად. საქართველოს მიმართ, “პატარა იმპერიის” ა.სახაროვის “ჰიპოთეზა” და შესაბამისი იდეოლოგიური პროპაგანდა, ორ ძირითად მიზანს ემსახურებოდა: ა) საერთაშორისო არენაზე საქართველოს, როგორც “პატარა იმპერიის” დისკრედიტაციას და პოლიტიკურად “დემონტაჟის” აუცილებლობას; ბ) აფხაზურ - ოსური სეპარატიზმის გააქტიურების გამართლებას; 2) ამ მიართულებით შემზადებული იდეოლოგიური ბაზა დაედო საფუძვლად, ოსი სეპარატისტებისგან შექმნილ ცილისწამებულ “საკანონმდებლო აქტებს”. მხედველობაში გვაქვს: ა) “რეპრესირებულ ხალხთა რეაბილიტაციისა და 1920 წელს სამხრეთის ოსების გენოციდის შესახებ”, “სამხრეთ

ოსეთის” პარლამენტის მიერ 1990 წელს მიღებული დადგენილება; ბ) ”სამხრეთ ოსეთის” პარლამენტის 2006 წლის ოქტომბრის დადგენილება, 1918 - 1920 წლებში ოსი ხალხის ”გენოციდთან” მიმართებაში; გ) ამ ”დოკუმენტებზე” დაყრდნობით მომზადდა, ქართველებისგან 1920 წელს ”ოსების გენოციდის” შესახებ ვ.პუტინის 2019 წლის 9 ივლისის ბრალდებითი ხასიათის განცხადება. ”ოსების გენოციდთან” მიმართებაში რუსული საინფორმაციო საშუალებების მიერ საქართველოს წინააღმდეგ გაწეული ფართომასშტაბიანი პროპაგანდა, ჰიბრიდული ომის ერთ - ერთ სახეობას წარმოადგენდა და ქართველი

ერის იდეოლოგიურად ლაფში ამოსვრაზე იყო გათვლილი; 3) საერთაშორისო ორგანიზაციების მიერ მიღებულ რეზოლუციებში მოტანილი ტერმინების: გენოციდის, ადამიანურობის წინააღმდეგ ჩადენილი დანაშაულის, ეთნიკური წმენდისა და წამების დეფინიციებში არსებული მოთხოვნები სრულად შეესატყვისება ოსებისგან 1918 - 1925, 1991 - 1992, 2008 და შემდეგ წლებში შიდა ქართლის ცხინვალის რეგიონში მცხოვრები ქართველების წინააღმდეგ ჩადენილ დანაშაულებრივ ქმედებებს, რომლის უტყუარობა საარქივო დოკუმენტებით დასტურდება.

დამოწმებული წყაროები და ლიტერატურა:

1. რუსული პროპაგანდის ახალი ტალღა ”ოსების გენოციდის” შესახებ. 2020 წლის 5 თებერვალი. [damoukidebloba.ge>news>genocide-propaganda so...](http://damoukidebloba.ge>news>genocide-propaganda-so...)
2. გაზ. ”ახალი თაობა” 2019 წ. 12 ივლისი
3. ზ.ჭაია. პასუხი პუტინის იმ განცხადებაზე, რომელმაც რუსი ისტორიკოსებიც კი გააოგნა. in ბლოგი, მთავარი, ივლისი 14, 2019. <https://www.timer.ge>
4. გაფციაური. რა პერსპექტივა აქვს ოსი ხალხის გენოციდის აღიარებას. www.radiotavisufleba.ge
5. რუსული პროპაგანდის ახალი ტალღა ”ოსების გენოციდის” შესახებ. 2020 წლის 5 თებერვალი. [damoukidebloba.ge>news>genocide-propaganda so...](http://damoukidebloba.ge>news>genocide-propaganda-so...)
6. რა მოჰყვება პუტინის მიერ ”გენოციდის” ხსენებას. accentnews.ge>article>4034-ra-mohqveba-putinis-mier...
7. ცხინვალის დეფაქტო ხელისუფლება ე.წ. გენოციდის აღიარებას ევროპარლამენტისგანაც ითხოვს. www.radiotavisufleba.ge
8. საქართველოს ცენტრალური საისტორიო არქივი (სცსსა) ფ. 1796, აღწ. 1. საქ. 70. ფურც. 2
9. გაზ. «Республика» 2019 г. 30 сентября
10. დ.წულაია. გენოციდის გენეზისი. იხ. ”სამართლის ჟურნალი” თბილისი 2013 წ. № 2 გვ. 199
11. გენოციდი. <https://www.muadvokat.ge>about>-genocidi>
12. ეთნიკური წმენდა. <http://www.nplg.gov.ge>gwdict>
13. ვ.გურგენიძე. ნ.წერეთელი. საერთაშორისო ორგანიზაციების როლი კონფლიქტების მართვასა და მოწესრიგებაში. თბილისი. 2012 წ. გვ. 278 - 279
14. დ.წულაია. წამების აკრძალვა საერთაშორისო სამართლებრივი ნორმების მიხედვით. იხ. ”სამართლის ჟურნალი” თბილისი. 2014 წ. № 2. გვ. 230 - 231